

PROGRAM TOWNHALL FORUM AIR 2026

**SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AIR
NEGARA (SPAN)
PEJABAT CAWANGAN KELANTAN
4 JULAI 2026**

MELESTARIKAN PERKHIDMATAN AIR

ISI KANDUNGAN

SEGMENT 1 (TADBIR URUS & KAWAL SELIA)

- 1 STRUKTUR TADBIR URUS INDUSTRI AIR NEGARA
- 2 SNAPSHOT PERKHIDMATAN BEKALAN AIR
- 3 CABARAN BEKALAN AIR NEGERI KELANTAN
- 4 PELAN PENINGKATAN BEKALAN AIR NEGERI KELANTAN

SEGMENT 2 (KEPENGUNAAN)

- 5 KEPERLUAN KESEDARAN PENGGUNA

SEGMENT 3 (PERKHIDMATAN PEMBETUNGAN)

- 6 PELAN TRANSFORMASI PEMBETUNGAN NEGERI KELANTAN
- 7 HALA TUJU PERKHIDMATAN PEMBETUNGAN NEGERI KELANTAN
- 8 CABARAN PERKHIDMATAN PEMBETUNGAN NEGERI KELANTAN

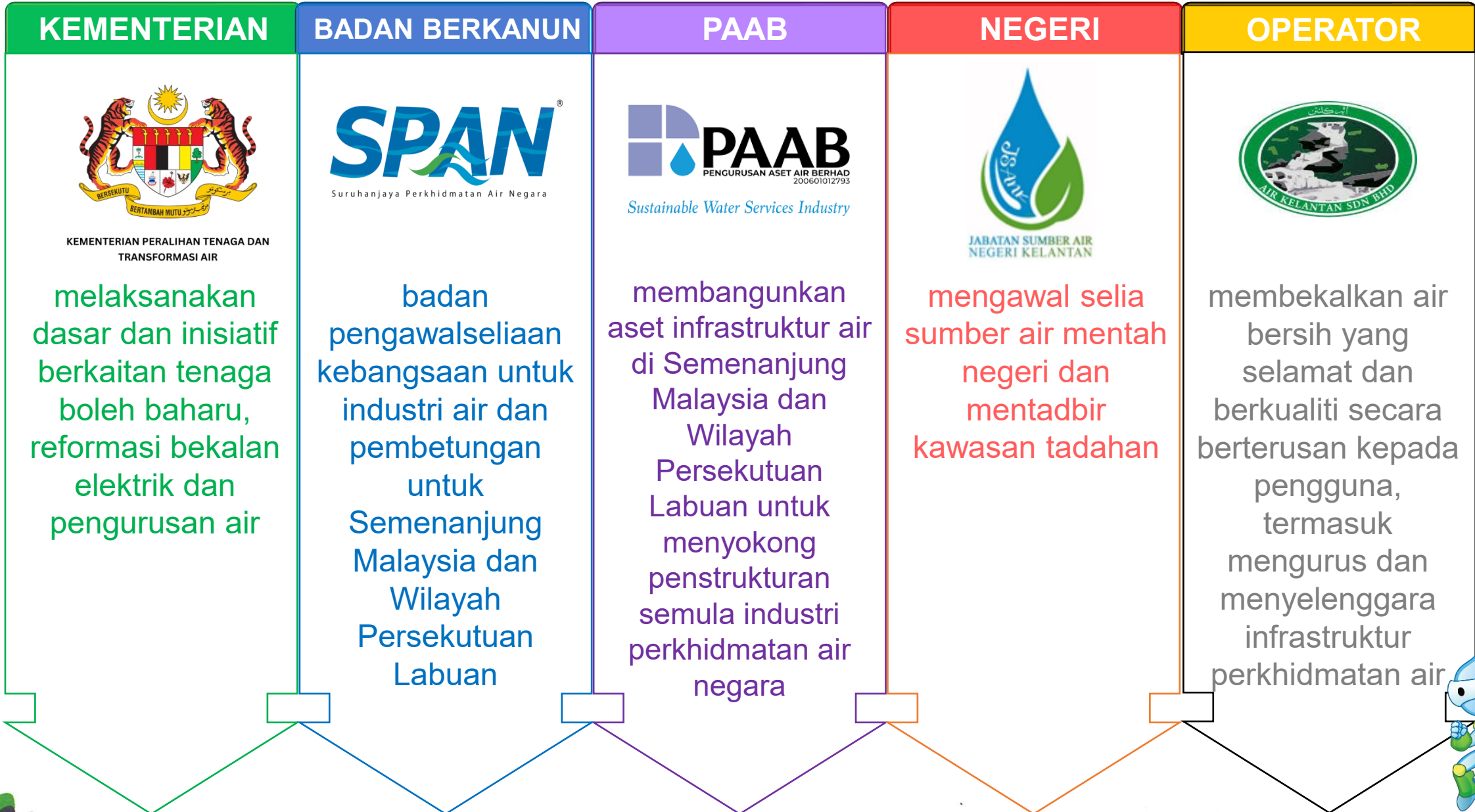

1. STRUKTUR INDUSTRI PERKHIDMATAN AIR

SPAN

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN
AIR NEGARA

SEJARAH PENUBUHAN

Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara

SPAN

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN
AIR NEGARA

Pada 2006, Parlimen Malaysia telah meluluskan dua
(2) Rang Undang-Undang:

Akta 654

Akta Suruhanjaya
Perkhidmatan Air
Negara (SPAN) 2006

Berkuat kuasa pada
1 Februari 2007

Akta 655

Akta Industri
Perkhidmatan Air
(AIPA) 2006

Berkuat kuasa pada
1 Januari 2008

Pindaan Perlembagaan Persekutuan membolehkan
Kerajaan Persekutuan menubuhkan SPAN pada 1 April 2007
setelah Akta 654 dikuatkuasakan, untuk mengawal selia
perkhidmatan bekalan air dan pembetungan di
Semenanjung Malaysia dan Wilayah Persekutuan Labuan.

Kerajaan Negeri masih mengekalkan hak
mengawal selia sumber air.

PERANAN DAN FUNGSI

Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara

SPAN

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN
AIR NEGARA

MELAKSANA, MERUMUS DAN MENASIHATI MENTERI :

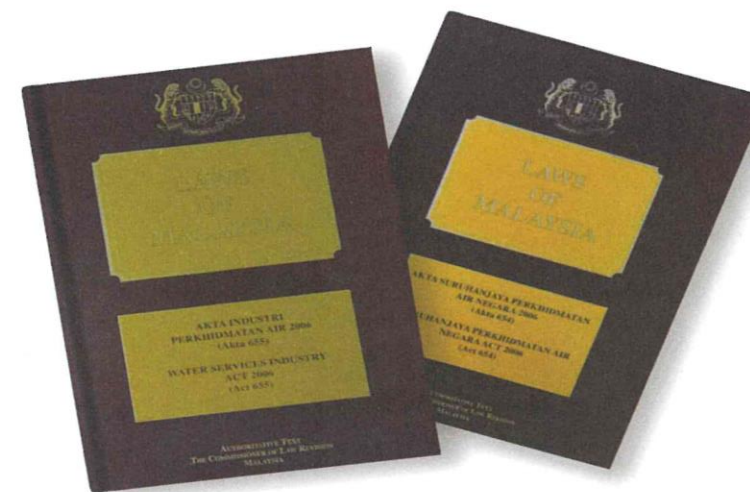
- 1 segala fungsi yang termaktub pada undang-undang bekalan air dan pembetungan
- 2 mekanisme penetapan tarif yang adil dan cekap
- 3 objektif dasar kebangsaan serta pelaksanaannya
- 4 rancangan kawasan tadahan bagi memenuhi permintaan perkhidmatan pembetungan yang munasabah

MENGAWAL SELIA :

- 1 aktiviti perkhidmatan bekalan air dan pembetungan termasuk daya pengeluaran, peningkatan kecekapan, pematuhan standard serta pengurangan kadar Air Tidak Terhasil

MEMASTIKAN :

- 1 matlamat pembangunan negara tercapai dari segi liputan, bekalan dan akses
- 2 industri bekalan air dan pembetungan yang mapan melalui pembangunan modal kerja yang berterusan

TAHUKAH ANDA

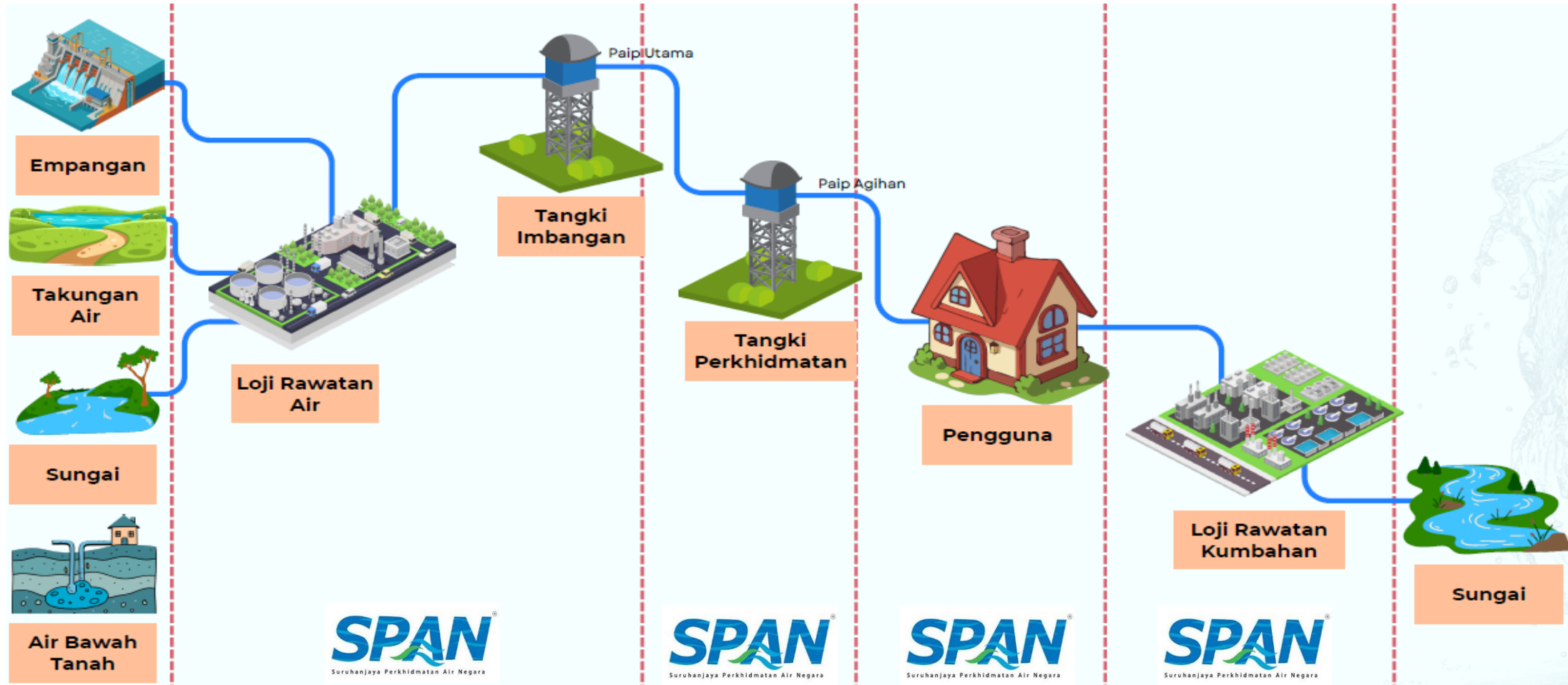
Bidang kuasa SPAN adalah berdasarkan Akta Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara 2006 [Akta 654] yang bertujuan untuk menguatkuasakan Akta Industri Perkhidmatan Air 2006 [Akta 655] bagi mengawal selia industri perkhidmatan air di Semenanjung Malaysia dan Wilayah Persekutuan Labuan.

SKOP KAWAL SELIA & PELESENAN

SPAN

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN
AIR NEGARA

JABATAN SUMBER AIR
NEGERI KELANTAN

Sustainable Water Services Industry

EMPAT TERAS UTAMA

SPAN

Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara

SPAN

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN
AIR NEGARA

SPAN merupakan sebuah badan kawal selia industri perkhidmatan air berdasarkan 4 teras strategik utama iaitu :

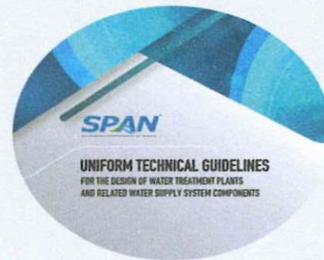
EKONOMI

- 1 mengeluarkan lesen kepada operator
- 2 pelarasan tarif air dan pembetulan
- 3 integrasi antara bekalan air dan perkhidmatan pembetulan

TEKNIKAL

- 1 prestasi dan standard teknikal yang seragam
- 2 perakuan dan permit untuk kontraktor bagi meningkatkan kualiti kerja dan kecekapan industri

SOSIAL

- 1 menubuhkan Kumpulan Wang Sumbangan Modal Pembetulan
- 2 memperkenalkan Kumpulan Wang Industri Air
- 3 memberi tumpuan kepada pemuliharaan alam sekitar

PENGGUNA

- 1 memastikan perkhidmatan yang berkualiti
- 2 menyelesaikan aduan dan pertikaian pengguna
- 3 melantik Forum Air
- 4 memberi maklumat kepada pengguna

OPERATOR BEKALAN AIR & PEMBETUNGAN SEMENANJUNG MALAYSIA & W.P. LABUAN

SPAN

SURUHANJAYA
PERKHIDMATAN
AIR NEGARA

Bahagian
Bekalan Air
Labuan

Pengurusan Air
Selangor Sdn Bhd
(Air Selangor)

Ranhill
SAJ
Sdn Bhd

Perbadanan Bekalan Air
Pulau Pinang Sdn Bhd (PBAPP)

Lembaga
Air Perak
(LAP)

Syarikat Air
Terengganu
Sdn Bhd (SATU)

Syarikat Air
Melaka Berhad
(SAMB)

Syarikat Air
Negeri Sembilan
Sdn Bhd (SAINS)

Pengurusan Air
Pahang Berhad
(PAIP)

Syarikat Air
Darul Aman
Sdn Bhd (SADA)

Air
Kelantan
Sdn Bhd (AKSB)

Syarikat Air
Perlis
Sdn Bhd (SAP)

Indah Water
Konsortium
Sdn Bhd (IWK)

2. SNAPSHOT PERKHIDMATAN BEKALAN AIR

LRA MENGGUNAKAN AIR PERMUKAAN

- Jum. LRA: 19 loji
- Jum. Kapasiti: 108.75 JLH
- Jum. Acc.: 47,982
- Jajahan Terlibat: 5
 - ❖ G. Musang: 8 LRA
 - ❖ T. Merah: 7 LRA
 - ❖ K. Krai: 2 LRA
 - ❖ P. Puteh: 2 LRA

LRA MENGGUNAKAN AIR BAWAH TANAH

- Jum. LRA: 21 loji
- Jum. Kapasiti: 331.70 JLH
- Jum. Acc.: 156,522
- Jajahan Terlibat: 9
 - ❖ K. Bharu: 7 LRA
 - ❖ Bachok: 3 LRA
 - ❖ K. Krai: 3 LRA
 - ❖ T. Merah: 2 LRA
 - ❖ Jeli: 2 LRA
 - ❖ Machang: 1 LRA
 - ❖ G. Musang: 1 LRA
 - ❖ Tumpat: 1 LRA
 - ❖ P. Mas: 1 LRA

LRA MENGGUNAKAN AIR PERMUKAAN + BAWAH TANAH

- Jum. LRA: 4 loji
- Jum. Kapasiti: 107.00 JLH
- Jum. Acc.: 70,518
- Jajahan Terlibat: 4
 - ❖ G. Musang: 1 LRA
 - ❖ Jeli: 1 LRA
 - ❖ P. Mas: 1 LRA
 - ❖ P. Puteh: 1 LRA

Sumber Data :
Mesyuarat TF Bil.2/2026 (Q1 2026) & Fact Book 2024

KELANTAN

MAKLUMAT BEKALAN AIR

BILANGAN LRA		44
BILANGAN LRA BEROPERASI		43
LRA TIDAK BEROPERASI		1 (LRA TUALANG 1)
LIPUTAN BEKALAN (%)		
BANDAR		69%
LUAR BANDAR		73%
KESELURUHAN NEGERI		71%
JUM. KAPASITI REKABENTUK LRA (JLH)		560
JUM. PENGELUARAN / PERMINTAAN (JLH)		530 / 585
RIZAB MARGIN KESELURUHAN		2.9%
LORI TANGKI (TANKER)		9 BUAH (1 BUAH = 9 m ³)
BILANGAN AKAUN PENGGUNA	DOMESTIK	235,036
		86.2%
	BUKAN DOMESTIK	37,558
		13.8%
	JUMLAH	272,594
JUMLAH PANJANG PAIP (KM)	KESELURUHAN	7,327
	PAIP AC	3,928
		53.6%
KADAR NRW 2025		55.2%
PENCAPAIAN QAP Q1 2026		4/5

3. CABARAN BEKALAN AIR NEGERI KELANTAN

KEMAMPAHAN BEKALAN AIR MENTAH

Perubahan Iklim (Kemarau, Banjir, Penerobosan Air Masin), Kemerosotan Kualiti Air Mentah, Pencemaran dll.

KEHILANGAN AIR TERAWAT (NRW)

Paip lama (AC pipe), Data & Makumat dll.

LIPUTAN PERKHIDMATAN

Faktor muka bumi, penggunaan sumber air alternatif (cth: telaga boring dll) di kawasan stabil/pulih.

KECUKUPAN BEKALAN

Peningkatan permintaan, NRW, Bekalan Air Luar Grid.

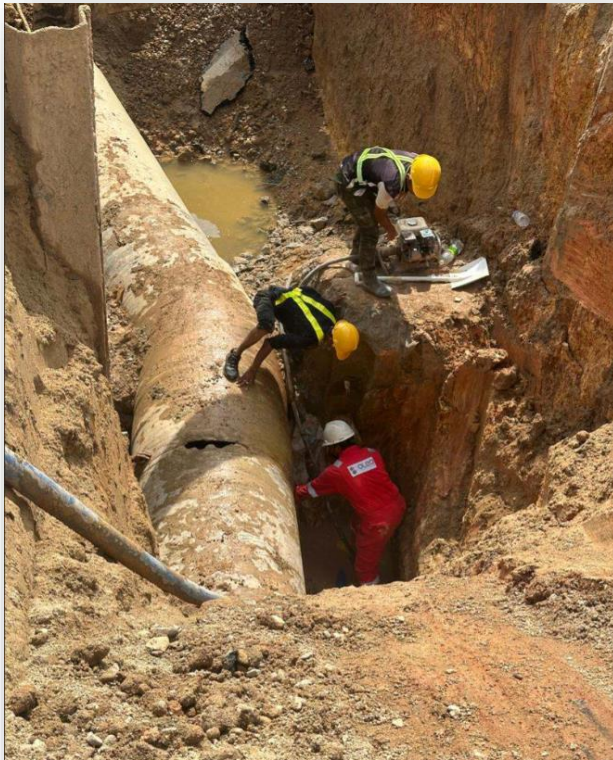
KUALITI AIR TERAWAT

Kualiti air mentah, LRA melebihi kapasiti dll. QAP 4/5 (2025)

LAIN-LAIN: KEMAMPUAN KEWANGAN (DANA, KOS DLL.)

Peningkatan kos pembinaan (LRA/TAPS, penggantian paip lama), Kemampuan kewangan Syarikat dll.

CABARAN BEKALAN AIR

Paip Pecah
Lokasi: Paip Air Mentah
1100mm LRA Merbau
Chondong, Machang

El Nino (Kemarau)
Lokasi: Muka Sauk LRA
Wakaf Bunut, Pasir
Puteh

TINDAKAN MITIGASI, PEMANTAUAN & KESIAPSIAGAAN (PERUBAHAN IKLIM)

PEMANTAUAN BERTERUSAN

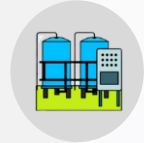
LOJI RAWATAN AIR

WAR ROOM SPAN

SALURAN KOMUNIKASI
RASMI

01

**350 LOJI RAWATAN AIR (LRA) DIPANTAU
SETIAP HARI**

02

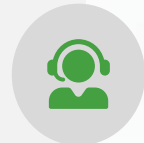
**PEMANTAUAN SUMBER AIR MENTAH & BEKALAN AIR
MELALUI WAR ROOM (MELIBATKAN 43 EMPANGAN &
117 LOJI RAWATAN AIR UTAMA)**

PAUTAN WAR ROOM : warroom.span.gov.my

03

- OPERATOR AIR SETIAP NEGERI
- PORTAL sisMAS SPAN : sismas.span.gov.my
- E-MEL : aduan@span.gov.my / warroom@span.gov.my
- WHATSAPP : 013-388 5000

SEGMENT 2

KEPENGUNAAN

Tahukah anda?

Purata penggunaan air
oleh seorang rakyat
Malaysia (2024)

225 L/hari

VS

Penggunaan air yang
digalakkan Pertubuhan
Kesihatan Dunia (WHO)

165 L/hari

APA ITU LCD?

Litres per Capita per Day

Unit pengiraan yang mengukur kadar penggunaan air per kapita dalam sehari

1 LCD

=

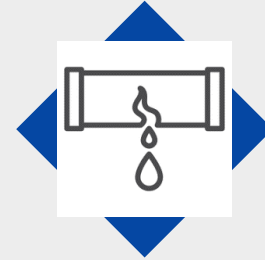
1 liter air/orang/hari

PEMBAZIRAN AIR: PUNCA UTAMA

Tarif Air Rendah

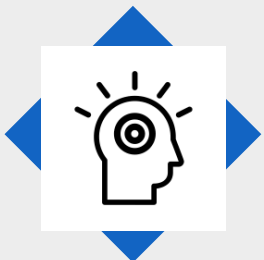
Kebocoran paip dalaman

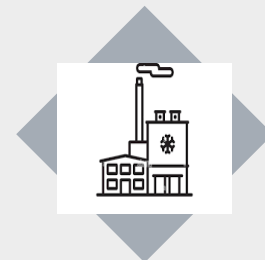
Penggunaan Berlebihan

Tidak menggunakan produk cekap air

Sikap, Kurang kesedaran

Aktiviti perniagaan di premis kediaman

Kadar Penggunaan Air Untuk Rumah Di Malaysia

Namun demikian, penggunaan air boleh mencapai sehingga 500 liter per individu (iaitu bersamaan dengan 333 botol air mineral 1.5L) jika tidak digunakan secara cermat

22%

18%

29%

26%

*Collaboration study by Federation of Malaysian Consumers Associations (FOMCA) and Ministry of Energy, Green Technology and Water (KeTTHA)
Source : New Straits Times, 3 October 2010*

Kesan Pembaziran Air

**Meningkatkan
perbelanjaan bil air
pengguna**

#SuruhanjayaPerkhidmatanAirNegara
#SpanMalaysia #TipsJimatAir #JomJimatAir

**Perlu meneroka
kawasan baharu
untuk membina
lebih banyak loji
rawatan air**

#SuruhanjayaPerkhidmatanAirNegara
#SpanMalaysia #TipsJimatAir #JomJimatAir

**Lebih banyak
sumber air mentah
diperlukan**

#SuruhanjayaPerkhidmatanAirNegara
#SpanMalaysia #TipsJimatAir #JomJimatAir

TIPS JIMAT AIR

0
1

Di bilik mandi

- ✓ Kurangkan masa mandian dan gunakan pancuran mandian bertekanan rendah.
- ✓ Letakkan sebuah baldi berhampiran dengan pancuran ketika mandi untuk mengumpul air yang berlebihan. Air ini boleh digunakan untuk mencurahkan tandas atau menyiram taman.
- ✓ Tutup pancuran mandian ketika bersabun
- ✓ Pasang kepala pancuran yang cekap air.

SPAN
Sustainable Packaging And Water

**PENJIMATAN MELALUI PEGUNAAN
PRODUK CEKAP AIR**

PANCURAN MANDI TIDAK CEKAP AIR	PANCURAN MANDI CEKAP AIR
	
	
7 BOTOL AIR MINUMAN 1.5 LITER DALAM MASA 1 MINIT	3 BOTOL AIR MINUMAN 1.5 LITER DALAM MASA 1 MINIT DENGAN MENGGUNAKAN PANCURAN MANDI CEKAP AIR BERLABEL 3 BINTANG

Di tandas

0
2

- ✓ Gunakan tandas 2 simbahan atau letakkan sebotol air ke dalam tangki curahan untuk mengurangkan air yang dicurah.
- ✓ Kurangkan kekerapan curahan dalam sehari.
- ✓ Sentiasa melakukan pemeriksaan untuk mengenal pasti sebarang kebocoran. Masukkan pewarna ke dalam tangki curahan dan memeriksa sekiranya terdapat air berwarna yang meleleh keluar ketika dan selepas curahan.

0
3

Di sinki

- ✓ Jangan biarkan air mengalir ketika mencuci muka, menggosok gigi atau bercukur. Cara terbaik ialah menggunakan air di dalam bekas.
- ✓ Baiki sebarang paip yang bocor atau yang sentiasa menitikkan air
- ✓ Pasang pili yang cekap air.

Di dapur

0
4

- ✓ Jangan gunakan air yang mengalir untuk mencuci pinggan dan mangkuk, gunakan air yang ditadahkan di dalam sinki.
- ✓ Jangan gunakan air untuk menyah beku makanan.
- ✓ Cuci sayur-sayuran, buah-buahan atau makanan di dalam sinki yang berisi air dan elakkan air mengalir.
- ✓ Pastikan paip ditutup dengan ketat untuk mengelakkan air terus menitis.
- ✓ Pasang pili yang cekap air.

0
5

Di laundry

- ✓ Pastikan mesin basuh penuh muatan cucian kerana setiap cucian akan menggunakan air yang sama walaupun pakaian hanya sedikit sahaja.
- ✓ Beli model mesin basuh yang cekap air.

Di laman

- ✓ Siram halaman berumput di awal pagi atau lewat petang
- ✓ Siram laman berumput bila perlu sahaja
- ✓ Gunakan alat penyiram taman atau baldi untuk menyiram laman berumput dan bukannya hos
- ✓ Gunakan penyapu bukan hos untuk membersihkan jalan masuk dan kaki lima
- ✓ Gunakan baldi untuk mencuci kereta
- ✓ Kelompokkan tanaman berdasarkan keperluan menyiram.

You know there's a better way to wash the car and save on the water bill?!

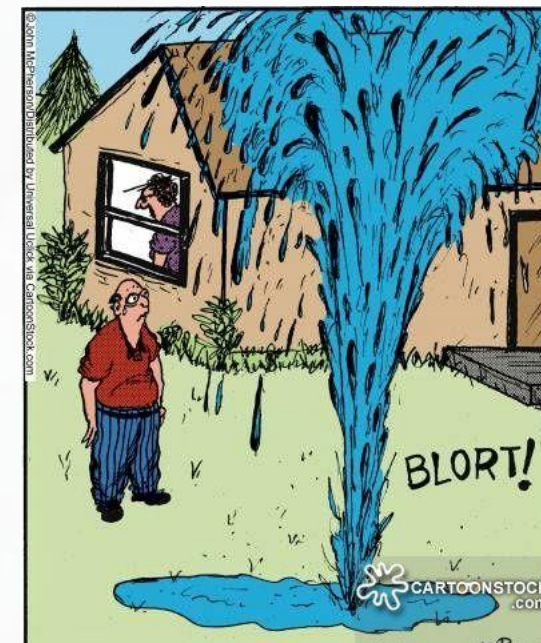

Use a bucket instead of a hose when you wash your car

0
7

Lain-lain

- ✓ Sentiasa melakukan pemeriksaan terhadap sistem paip dalaman di rumah untuk mengelakkan sebarang kebocoran.
- ✓ Maklumkan sebarang kerosakkan paip kepada pihak berkuasa dengan serta merta.
- ✓ Galakkan aktiviti-aktiviti kesedaran dan penjimatan air di sekolah.
- ✓ Gunakan air tadahan hujan untuk kegunaan di garaj, di taman dan sekiranya boleh untuk curahan tandas simbah

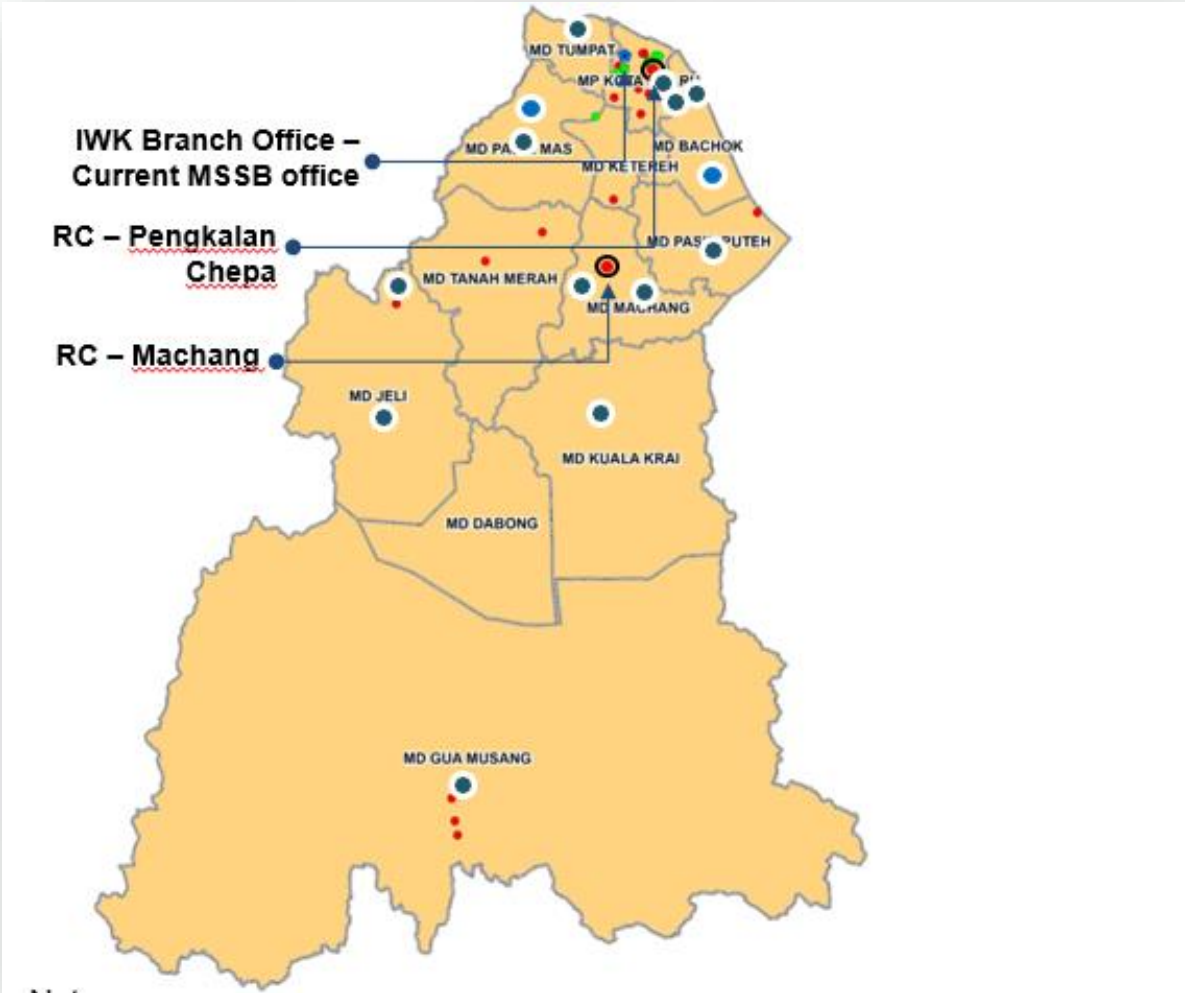
PERKHIDMATAN PEMBETUNGAN

MELESTARIKAN PERKHIDMATAN AIR

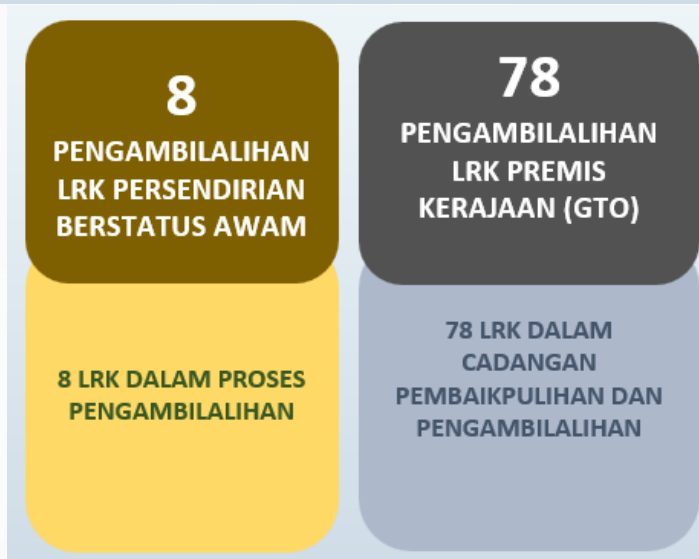
7. SNAPSHOT PERKHIDMATAN PEMBETUNGAN

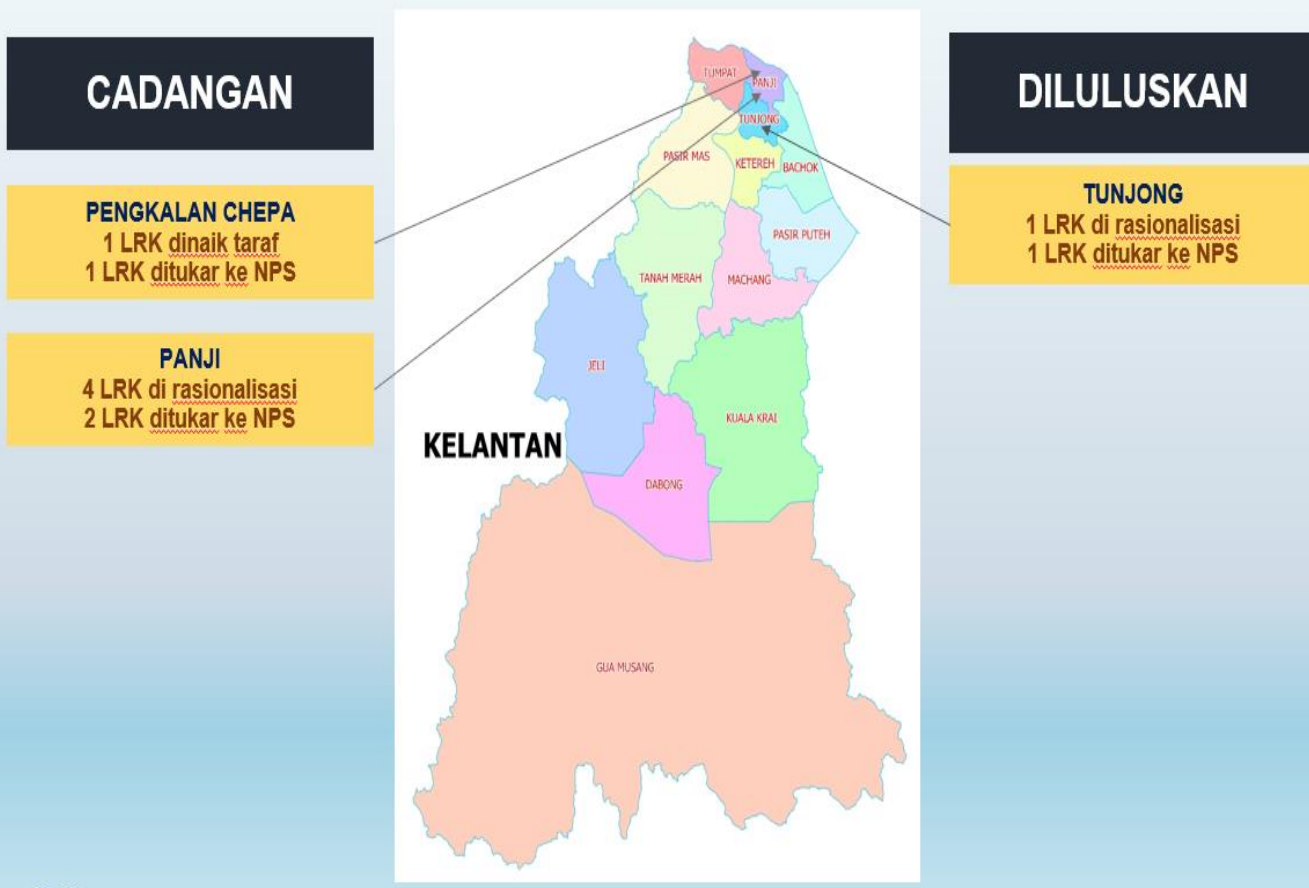
ASSET/UO	KELANTAN
No of Approved Manpower 2025 (OMD)	26
No of Plants	68
Regional STP	0
Network Pumping Station (NPS)	16
Local STPs	52
Length of Sewerline (km)	109
Area of Coverage (Sq. km)	15,040
No of Population Equivalent Served (PE)	114,824
Sludge Treatment Facility	1
Communal Septic Tank (CST)	25
Individual Septic Tank (IST)	81,275
Pour Flush	260,343
LA (Nos)	12
LA Name	MDT,MPKB,MDPM, MDB,MDK,MDPP, MDTM,MDM,MDJ, MDKK,MDD,MDGM
No of RC	2
No of Vehicles	14

8. PELAN TRANSFORMASI PEMBANGUNAN PEMBETUNGAN NEGERI KELANTAN

PELAKSANAAN PROJEK DI KELANTAN

PROJEK RASIONALISASI LOJI RAWATAN KUMBAHAN

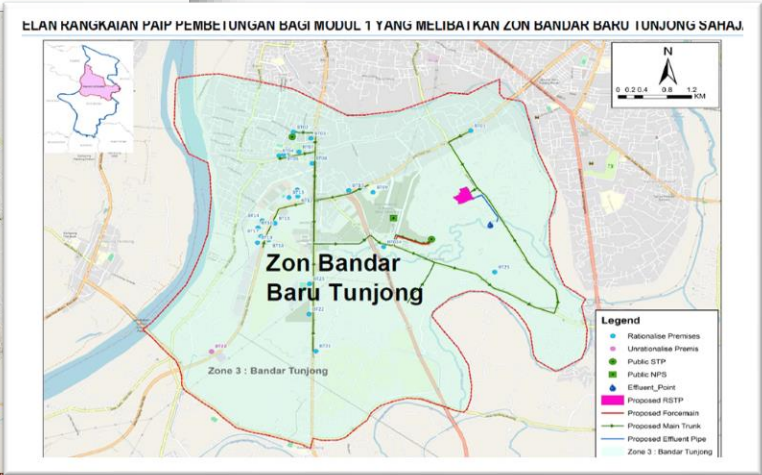
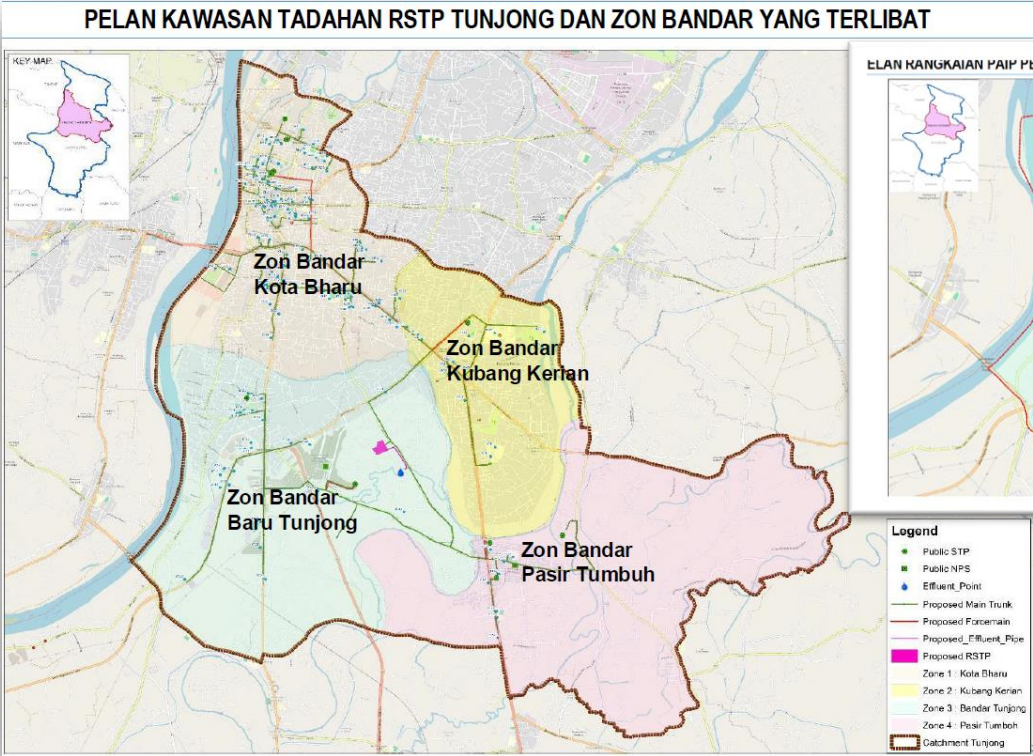
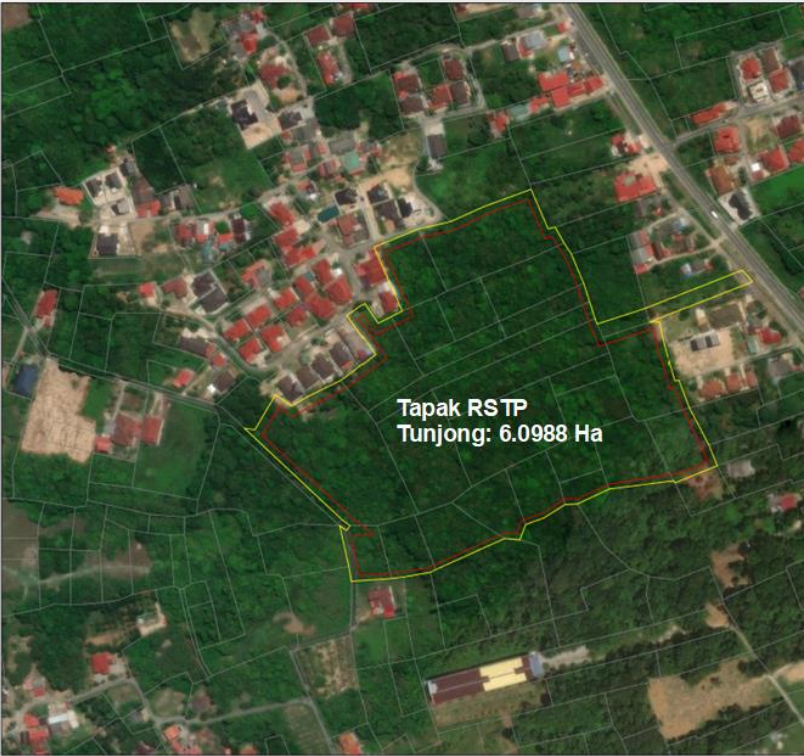

PELAN TRANSFORMASI PEMBANGUNAN PEMBETUNGAN NEGERI KELANTAN

~ LOJI RAWATAN KUMBAHAN SERANTAU (LRKS) TUNJONG

TAJUK PROJEK	PEMBINAAN LOJI RAWATAN KUMBAHAN SERANTAU DI ATAS LOT 15798 MUKIM TIONG & LOT 10211 MUKIM JELUTONG DAN RANGKAIAN PAIP PEMBETUNGAN SERTA KERJA-KERJA RASIONALISASI DI KAWASAN TADAHAN ZON BANDR BARU TUNJONG, JAJAHAN KOTA BHARU, KELANTAN DARUL NAIM	TEMPOH PELAKSANAAN	TAHUN (2026 – 2032)	KOS PROJEK (Diluluskan RMK-13RP1)	RM337 JUTA
--------------	---	--------------------	---------------------	-----------------------------------	------------

Keluasan Tapak RSTP Tunjong: 6.0988 Ha
Lot Terlibat : Lot 15798 Mukim Tiong & Lot 10211 Mukim Jelutong

TERIMA KASIH

MELESTARIKAN PERKHIDMATAN AIR
